

NATJECANJE IZ VJERONAUKA – VJERONAUČNA OLIMPIJADA
ŽUPANIJSKA/MEĐUŽUPANIJSKA – BISKUPIJSKA/NADBISKUPIJSKA RAZINA

TEST

SREDNJA ŠKOLA – ČETVEROGODIŠNJI PROGRAM

ZAPORKA

BROJ

RIJEČ

--	--	--	--	--	--

UKUPAN MOGUĆI BROJ BODOVA	BROJ POSTIGNUTIH BODOVA	POSTOTAK RIJEŠENOSTI
60		

POTPISI ČLANOVA POVJERENSTVA:

1. _____

2. _____

3. _____

U _____ **25. ožujka 2025.**

NAPOMENA:

- Test se rješava **45 minuta**.
- Ispred svake skupine zadataka nalazi se uputa za njihovo rješavanje. Pozorno je pročitajte.
- Svaki natjecatelj unutar ekipe dobiva test i **samostalno rješava** postavljene zadatke.
- Odgovore treba pisati **isključivo plavom** ili **crnom** kemijskom olovkom. Odgovori napisani grafitnom olovkom ili kemijskom koja se može brisati neće se uzimati u obzir pri bodovanju, kao ni odgovori koji nisu čitko i jasno napisani.
- Odgovori se **ne smiju prepravljati** ni brisati korektorom. Ispravljani odgovori neće se vrednovati.
- Za vrijeme pisanja testa nije dopuštena uporaba mobitela.

ZADATCI DA – NE

Zaokružite DA ako je tvrdnja točna, odnosno NE ako je tvrdnja netočna.

1. Iz akata splitskih sabora proizlazi da je Tomislav u Dalmaciji vladao kao konzul u ime bizantskoga cara.

DA

NE

1	
---	--

2. Titula *rex* nije se u ranom srednjem vijeku dodjeljivala samo okrunjenim kraljevima nego i općenito utjecajnim i snažnim vladarima.

DA

NE

1	
---	--

3. Ninski biskup Teodozije po posvećenje za nadbiskupa otišao je papi Nikoli I.

DA

NE

1	
---	--

4. Papa Ivan X. nije uspio suzbiti slavensku tradiciju u Dalmaciji.

DA

NE

1	
---	--

5. Glagoljaštvo je pojam koji sažima pisanu kulturnu baštinu na glagoljici i hrvatskoj cirilici.

DA

NE

1	
---	--

6. Sveti Metod je zbog svoje učenosti imao nadimak Filozof.

DA

NE

1	
---	--

ZADATCI VIŠESTRUKOGA IZBORA

U sljedećim zadacima od više ponuđenih odgovora (a, b, c) **samo je jedan** odgovor točan. **Zaokružite** slovo ispred točnoga odgovora.

7. Kako se zovu izaslanici koje je papa Grgur VII. poslao u Hrvatsku?

- a) Formin i Focije
- b) Gerard i Gebizon
- c) Martin i Madalbert

1	
---	--

8. Kako se naziva dinastija kojoj je pripadao kralj Tomislav?

- a) Snačići
- b) Arpadovići
- c) Trpimirovići

1	
---	--

9. Kako se naziva grad u kojemu je bilo sjedište zahumskog kneza Mihajla?

- a) Cavtat
- b) Dubrovnik
- c) Ston

1	
---	--

10. Koliko se puta u aktima prvoga splitskoga crkvenoga sabora Tomislav spominje kao kralj?

- a) jedan
- b) dva
- c) tri

1	
---	--

11. Koja je od navedenih osoba kralju Držislavu podijelila kraljevske insignije?

- a) bizantski car
- b) papin poslanik
- c) splitski nadbiskup

1	
---	--

12. Koji od navedenih sabora iz VIII. stoljeća spominju dalmatinske biskupe?

- a) sabori u Efezu i Kalcedoniji
- b) sabori u Hijereji i Niceji
- c) sabori u Tridentu i Lionu

1	
---	--

13. U kojemu je stoljeću Zadar bio uzdignut na položaj nadbiskupije?

- a) u XI.
- b) u XII.
- c) u XIII.

1	
---	--

14. Kako se zove splitski nadbiskup koji je tvrdio da ima pravo na ženidbu „prema pravu istočne Crkve“?

- a) Časlav
- b) Dabral
- c) Miroslav

1	
---	--

15. Kako se zvao bizantski car koji je Konstantina i Metoda poslao u Moravsku?

- a) Bazilije I.
- b) Mihael III.
- c) Simeon II.

1	
---	--

16. Kako se naziva tip glagoljice koju su stvorili Konstantin i Metod?

- a) kurzivna
- b) obla
- c) uglata

1	
---	--

17. Kako se zove papa koji je Konstantina i Metoda proglasio suzaštitnicima Europe?

- a) Franjo
- b) Benedikt XVI.
- c) Ivan Pavao II.

1	
---	--

18. Kako se naziva redovnička zajednica kojoj je darovnicom uklesanoj na Bašćanskoj ploči darovano zemljište?

- a) benediktinci
- b) dominikanci
- c) franjevci

1	
---	--

19. Kako se naziva papino apostolsko pismo kojim je uspostavljena Biskupska sinoda?

- a) Apostolskom brigom
- b) Apostolskom nadom
- c) Apostolskom ljubavlju

1	
---	--

20. Koja je od navedenih sintagmi glavna tema apostolske pobudnice *Pastores dabo vobis*?

- a) kršćanska obitelj
- b) vjernici laici u Crkvi
- c) svećenička izgradnja

1	
---	--

ZADATCI KRATKOGA ODGOVORA

U sljedećim zadacima odgovorite kratkim odgovorom (**riječju** ili s **nekoliko riječi**).

21. Kako se u vrijeme kralja Dmitra Zvonimira nazivala praksa slanja simbolične novčane potpore papi od strane svjetovnih vladara?

2	
---	--

22. Kako se zove papa koji je potvrdio zaključke II. splitskog sabora?

2	
---	--

23. Kako se zove sin Konstantina Porfirogeneta kojemu je otac djelo *De administrando imperio* namijenio kao priručnik za upravljanje?

2	
---	--

24. Kako se naziva grad pored kojega se nalazi lokacija antičke Dokleje?

2	
---	--

25. Kako se zove ninski biskup koji je izabran nakon Teodozijeve smrti?

2	
---	--

26. Kako se naziva bazilika u Rimu na čiji je oltar papa stavio bogoslužne knjige koje su preveli Konstantin i Metod?

2	
---	--

27. Kako se zove milanski biskup koji je tijekom svoje biskupske službe sazvao 11 sinoda?

2	
---	--

IZBACITE JEDNOGA (1) ULJEZA

Zaokruživanjem slova ispred odgovora izbacite jednog (1) uljeza.

28. Zaključcima II. splitskog sabora određeno je da se ninski biskup Grgur premjesti u jednu od tri „stare“ biskupije:

- a) Delminijsku
- b) Dubrovačku
- c) Sisačku
- d) Skradinsku

1	
---	--

29. Povjesničari koji su „sabor u ravnici Dalme“ smjestili na Duvanjsko polje su:

- a) Vjekoslav Klaić
- b) Tadija Smičiklas
- c) Ivan Kukuljević Sakcinski
- d) Marko Šeparović Velolučanin

1	
---	--

30. Konstantin VII. navodi tri hrvatske županije kojima upravlja ban:

- a) Bribirska
- b) Gacka
- c) Krbavska
- d) Lička

1	
---	--

31. Dalmatinske biskupije koje do danas nisu locirane (ubicirane) su:

- a) Bistuanska
- b) Epidaurska
- c) Mukurska
- d) Sarsenterska

1	
---	--

32. Zadarskom biskupu Donatu pripisuje se:

- a) diplomatska misija u Carigrad
- b) izgradnja rotone sv. Trojstva
- c) prijenos relikvija sv. Anastazije
- d) sudjelovanje na saboru u Hijereji

1	
---	--

33. Trojezični kanon čine jezici kojima je bila napisana *Isusova osuda* na križu:

- a) aramejski
- b) grčki
- c) hebrejski
- d) latinski

1	
---	--

34. Biskupska sinoda može biti:

- a) izvanredna
- b) mjesna
- c) posebna
- d) redovita

1	
---	--

ZADATCI KRATKIH ODGOVORA UZ POLAZNI SADRŽAJ

U sljedećim zadacima na temelju **polaznoga sadržaja** (teksta, slikovnog priloga ili zemljovida) odgovorite na postavljena pitanja **kratkim odgovorom** (riječju ili s nekoliko riječi).

35. Pozorno pročitajte navedeni tekst i odgovorite na postavljena pitanja.

„Po njemu vladaše brat njegov (...) koji je bio po prirodi snažan, ali nije bio kao brat mu. Za vladanja (...) pokrene vojsku ugarski kralj zvani Atila, da ga savlada. Ali kralj (...), hrabar mladić i snažan junak, zametne s njim mnoge vojne i uvijek ga natjera u bijeg.“

A) Kako se zove osoba koja je prema navedenom tekstu *hrabar mladić i snažan junak*?

2	
---	--

B) Kako se naziva djelo u kojemu se nalazi tekst iz priloga?

2	
---	--

36. Pozorno pročitajte navedeni tekst i odgovorite na postavljena pitanja.

„Zabranjujemo od sada pod prijetnjom izopćenja Slavene (glagoljaše) promicati u svete redove ako ne nauče latinski.“

A) Kako se zove osoba koja je napisala tekst naveden u prilogu?

2	
---	--

B) Koje je godine nastao tekst naveden u prilogu?

2	
---	--

ZADATCI POVEZIVANJA

U sljedećim zadacima **svaki** sadržaj iz lijevoga stupca povežite **samo s jednim** odgovarajućim sadržajem iz desnoga stupca.

37. Svako navedeno djelo povežite s njegovim autorom.

_____ <i>Epitome historiarum</i>	a) Daniele Farlati
_____ <i>Illyricum sacrum</i>	b) Georgije Cedren
_____ <i>Povijest prošlih vremena</i>	c) Ivan Zonara
_____ <i>Pregled povijesti</i>	d) Konstantin Porfirogenet
_____ <i>Salonitanska povijest</i>	e) Mavro Orbini
	f) monah Nestor
	g) Toma Arhiđakon

5	
---	--

38. Svako navedeno poglavlje djela *O upravljanju Carstvom* povežite s njegovim naslovom.

_____ poglavlje 29.	a) Katalog biskupa o kojima postoji spomen
_____ poglavlje 30.	b) O Dalmaciji i narodima koji u njoj stanuju
_____ poglavlje 31.	c) O Hrvatima i pokrajini u kojoj sada stanuju
	d) O Srbima i zemlji u kojoj sada stanuju
	e) Rasprava o tematu Dalmaciji

3	
---	--

39. Svaku navedenu biskupiju povežite s njezinim biskupom.

_____ Kotorska biskupija	a) Formin
_____ Osorska biskupija	b) Ivan
_____ Rapska biskupija	c) Lovro
	d) Mauro
	e) Urso

3	
---	--